



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 246/2025-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 21CoD/1/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. decembra 2024 a doplnenou 10. januára 2025, 7. februára 2025, 19. februára 2025 a 7. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a práva vlastníť majetok podľa čl. 17 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom krajského súdu v označenom konaní. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov a priznal jej finančné zadosťučinenie 17 500 eur, ako aj náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že vo veci prejednaní dedičstva po matke sťažovateľky vedenej od 31. januára 2012 na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 35D/122/2012 okresný súd uznesením zo 7. septembra 2021 určil všeobecnú hodnotu dedičstva a potvrdil nadobudnutie dedičstva podľa zákonných podielov a zvetu obom dedičkám (sťažovateľke a jej sestre). Proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľka 7. septembra

2021 podala a 18. októbra 2021 doplnila odvolanie. Krajskému súdu bol spis predložený 8. februára 2022 a konanie bolo vedené pod sp. zn. 21 CoD 1/2022. Krajský súd uznesením zo 17. mája 2022 potvrdil uznesenie okresného súdu.

3. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľka podala 26. júla 2022 dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Okresný súd predložil spis 23. septembra 2022 na rozhodnutie o dovolaní najvyššiemu súdu, ktorý o dovolaní rozhodol uznesením sp. zn. 6Cdo/165/2022 z 26. septembra 2024 tak, že uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Spis odoslal okresnému súdu 6. novembra 2024.

4. Okresný súd postúpil spis krajskému súdu 18. novembra 2024, ktorému bola po zrušení a vrátení veci najvyšším súdom pridelená nová spisová značka 1CoD/3/2024. Krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľky uznesením z 30. januára 2025 a spis vrátil okresnému súdu 14. februára 2025.

5. V predmetnej veci už ústavný súd rozhodol nálezom sp. zn. IV. ÚS 195/2022 zo 14. júna 2022 o porušení základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 35D/122/2012. Uznesením sp. zn. I. ÚS 728/2024 z 19. decembra 2024 odmietol ako zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť sťažovateľky proti postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6Cdo/165/2022.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka namieta, že krajský súd o jej odvolaní nerozhodol ani po troch rokoch napriek tomu, že podľa judikatúry ústavného súdu je akceptovaná doba odvolacieho konania v trvaní jedného roka. Zároveň namieta neefektívny postup krajského súdu z dôvodu, že jeho rozhodnutie bolo zrušené najvyšším súdom a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie z dôvodu vady zmätočnosti, keďže sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal s podstatnými námietkami sťažovateľky. Dedičské konanie tak nie je ani po trinástich rokoch právoplatne ukončené. Vzhľadom na predmet konania a na to, že sťažovateľka je dôchodkyňa s vážnymi zdravotnými problémami, vyžaduje sa v napadnutom konaní zo strany krajského súdu osobitná rýchlosť konania. Takýto prístup odôvodňuje aj skorší nález ústavného súdu týkajúci sa postupu okresného súdu v danej veci.

7. Predmet napadnutého konania nie je ani právne a ani fakticky zložitý. Sťažovateľka k prietahom v napadnutom konaní nijako neprispela. Na jej ťarchu sa nemôže klásť využívanie prostriedkov nápravy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov ústavný súd skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu. Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa.

9. Ústavný súd pri hodnotení právnej a faktickej zložitosti veci odkazuje na závery vyslovené už v náleze sp. zn. IV. ÚS 195/2022 zo 14. júna 2022 a v uznesení sp. zn. I. ÚS 728/2024

z 19. decembra 2024, o faktickej zložitosti veci, ktorá mala čiastočný dopad aj na dovolacie konanie, a teda bezpochyby aj na napadnuté odvolacie konanie. V správaní sťažovateľky neboli zistené také skutočnosti, ktoré by významne vplývali na dĺžku posudzovaného odvolacieho konania. Akceptujúc jej procesnú aktivitu, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej uviedol, že v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania nepochybne dochádza k predĺženiu konania, pričom zodpovednosť za tento stav neznáša oprávnená osoba a nemožno ju pripísať ani v neprospech štátneho orgánu konajúceho vo veci (porov. I. ÚS 632/2024, IV. ÚS 456/2022). Nad rámec uvedeného k namietanej pretrvávajúcej právnej neistote sťažovateľky ústavný súd pripomína, že už v citovanom náleze vzbudila jeho pozornosť skutočnosť, že sťažovateľka nereagovala na výzvu na predloženie písomnej dohody o vyporiadaní dedičstva ani sa nevyjadrila k návrhu písomnej dohody predloženej druhou dedičkou, pričom najbežnejším a v zásade aj najrýchlejším spôsobom skončenia dedičského konania je schválenie dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva.

10. Pokiaľ ide o postup krajského súdu, ústavný súd nezistil v jeho činnosti také obdobia, ktoré by bolo možné označiť za zbytočné prieťahy. Krajský súd po predložení veci 8. februára 2022 rozhodol o podanom odvolaní v priebehu troch mesiacov (17. mája 2022) a následne po vrátení veci dovolacím súdom (spis mu bol predložený 18. novembra 2024) do dvoch mesiacov (30. januára 2025). O čiastočne neefektívnej činnosti krajského súdu síce svedčí skutočnosť, že najvyšší súd zrušil prvé uznesenie krajského súdu a vytkol mu jeho nedostatočné odôvodnenie, no nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Pojem „zbytočné prieťahy“ je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. V okolnostiach prerokovanej veci ústavný súd zohľadnil, že krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľky v oboch prípadoch v podstate obratom po predložení spisu, ako aj skutočnosť, že samotné konanie na najvyššom súde, ktorý zrušil v poradí prvé uznesenie krajského súdu, bolo predmetom prieskumu ústavného súdu so záverom, že jeho dĺžka svojou intenzitou nezasiahla do sťažovateľkiných práv v ňou tvrdenom rozsahu.

11. Tak ako uvádza sťažovateľka, v rozhodovacej činnosti ústavného súdu sa vyskytuje záver o primeranej dĺžke odvolacieho konania v trvaní jedného roka, no v neporovnateľne väčšej miere prevažuje v jeho judikatúre záver, že dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy a zložitosti veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (v prípade napadnutého odvolacieho konania napr. I. ÚS 401/2022, I. ÚS 117/2025, II. ÚS 71/2025, IV. ÚS 90/2025, IV. ÚS 444/2024). Doba, počas ktorej sa predmetný spis nachádzal v dispozícii krajského súdu, pritom jeden rok nepresiahla.

12. Samotný dôchodkový vek sťažovateľky a všeobecné tvrdenie o vážnych zdravotných problémoch ústavný súd nespochybňuje, no uvedené nezdôvodňuje požiadavku osobitnej rýchlosti konania v zmysle rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci X proti Francúzsku z 31. 3. 1992, sťažnosť č. 18020/91, ktorý spája zníženú očakávanú dĺžku života s prítomnosťou nevyliciteľnej choroby (AIDS).

13. Z hľadiska komplexného posúdenia dotknutého konania sa postup krajského súdu nevyznačoval takým dlhým trvaním, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prieťahoch, čo zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru ako zjavne neopodstatnenej podľa § 56 ods. 2 písm. g)

zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

14. V petite ústavnej sťažnosti navrhuje sťažovateľka vysloviť aj porušenie práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru v rozsahu práva na spravodlivé súdne konanie, čo však nenašlo odozvu v argumentačnej časti jej ústavnej sťažnosti ani jej doplnení, čo zakladá dôvod na odmietnutie tejto časti ústavnej sťažnosti pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona ústavnom súde. K požiadavkám na odôvodnenie ústavnej sťažnosti pozri napr. I. ÚS 167/2024, I. ÚS 114/2025.

15. Sťažovateľka v dôsledku zbytočných prietahov krajského súdu namieta aj porušenie označených majetkových práv vyplývajúcich z ústavy, listiny a dodatkového protokolu. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd konštatuje, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu preukázaným skutkovým stavom a sťažnostnou argumentáciou absentuje relevantná príčinná súvislosť. Preto odmietol ústavnú sťažnosť v uvedených častiach podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

16. Pokiaľ sťažovateľka namietala aj porušenie čl. 17 ods. 1 charty, ústavný súd pripomína, že pre aplikáciu charty je potrebné v konaní pred ústavným súdom odôvodniť vecný presah obsahu ústavnej sťažnosti (napadnutého odvolacieho konania krajského súdu v dedičskej veci bez medzinárodného prvku) s právom Európskej únie. Takého odôvodnenie v ústavnej sťažnosti absentuje. Táto okolnosť má za následok odmietnutie aj tejto časti ústavnej sťažnosti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

17. Opodstatnenosť poznámky ústavného súdu, že množstvo namietaného porušenia práv podľa viacerých článkov ústavy, listiny či dohovoru vrátane charty nijako nenásobí ani nezvyšuje argumentačnú silu ústavnej sťažnosti (porov. napr. I. ÚS 160/2025), sa napokon potvrdila aj v aktuálnej veci.

18. Z dôvodu procesnej ekonómie už ústavný súd nepristúpil k výzve na odstránenie vady ústavnej sťažnosti spočívajúcej v nesprávnom označení napadnutého konania krajského súdu [§ 123 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde], ktorého spisová značka mala byť v čase podania ústavnej sťažnosti (10. decembra 2024) sťažovateľke, resp. jej právnemu zástupcovi známa.

19. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. apríla 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu